

ТЕКСТОВЕ

С. ПЛНИНИЦА

Приказка за Яна

Имала јенија майк'а дёвет сина, а иннү чёрку имала — Јана. Јана се долеко оженила, че јма кдј да вой идје на гости — всеку среду и нёдел' у по брат и по братънц. Јана, кудето се ёе оженила, като ёе отишъла тамо, от кон'а се ёе повалила. Там ѝ заварила дёвет зълве, че јма дёвет брайл'а и дёвет братънчата — всеку среду и нёдел' у че вой на гости дође.

И се минјала дёвет гđдин при Јану никой не отишъл. И се потешеуеале зълвите: „Јано, наша мила сндо, ти се от кон'а повали, че јмаши дёвест брати и дёвест братънчата, всеку среду и нёдел' у по брат и по братънче че те дође, а съгс се минјаше дёвест гđдин — при тёбе никой не дође.“ И се ёе Јани дожжалело, па улъзла у градинку, та ёе лёгла пот тръндадил, та ёе викала три дни и три ноче. А онј брайл'ата всеку гđдин по нёдел'н мрёл, затова при н'у не отишъл никой. И се дожжалело на едсода, та вон свести най-старатога брати и го дигне там из грđбот, и га прати да види сестрју си Јану. И отиде, и є у ділене и вон каза: „Аде, Јано, сестро, да идемо, най-младијот брат пред лидв'е одиле, а онј вон замириса на Јану на тамайди и онј каздла: „Брале, мириси ми на тамайди.“ А онј рекёл: „Аде, сестро, аде, тўка ѡма...“ гдизимо га, та мириси. Кига бил през горјута стврбели, онј вон се глас дочијло ко майк'а вон ко ка пишти. Онј рекёл, брат вон: „Сестро, тўка ѡма сёникви пийшишта, та пёсн поју теквју.“

Ка наближили вечил къдј селото, минјали през грđбиштата и онј, брат вон, изрекъл: „Аде, сестро, ти оди на тамо, а ёа че сёврнем, кон'ите да на-мерим у грđбиштата.“ А онј кон'и немајо, но улъзъл, та си лёгол у грđбот. Кига си стїгла у селото Јана... на порту стїгла и майк'а вон изокала, видела єу и изокала: „Насит, насит, цврна ѡфмо. Ти ми дёвест сина ўмори, па съдј идеш и мени да ме умоприи.“ Майк'а єу ёе не познала. А онј излезнало, че не ёе цврна ѡфмо, но ѡвч чёрката Јана. И се преѓеријуле, и су дёвте заједно умреле. Най-младијот брат и он ёе бил пот покрబ.

Магнетофонен запис, юли 1978 г.

Пеперуда

(народен обичай за дъжд)

Е-е, онд оддавна бёше. Нёмаше да ђде кинса. И згори берскётът. И определимо иннү нёдел' у и се сбираше девојчетийата. Че играло пререду. Че се плискамо, у котли носимо воду и плискамо, когд стїгнело от ѹжу на ѹжу, та се молимо божу да удари ёвши, да наподи берскётът, да се роди. И като доидомо до нацишту ѹжу, мдите чичеве се укачише на таванът и укачише здре воду на таванът. Като улъзоше девојчетийата, та си излъзоше кулаке онј. Енкете нёсе воду, дрјете нёсе сјудое, збирату ѿден'е, брашно, сирен', млеко, ѹаница. И определе на иннё место однесу да ни згодви кдј ёе брёмен на неёства. Згодви ни обедът. Ка забърши пререду обедъуемо и кдј от куде...

И малко време — пачне ёвши да ђде.

Въпрос:

Коя девојка избираше за пеперуда?

Отговор:

Кой ёе сироче, кръгло сироче... нъ майк'а, нъ баштата. Н'ёга с иннү стврбъг за укайтело и одёдре венди туримо на стврбута. Като кајулка се синд стврбата. И у сёку ѹжу ка улъзимо и тамо у бўкнуту ѡма водда, и с бўкнуту нафбра'а господата, и му наспие на главуту водбуту, и кдже: „Тека да потече от господа ёвши.“

Магнетофонен запис, юли 1978 г.

Приказка за Нек'

Имало еннё врёме дајма брайл'а. Задржана живували — Павъл и Марко. Имали си сестрј Нек'у. Нек'у су си младо уважавали. Куде су одиле — по соборе — сё по нешто Нек'у купували и вон доносили. Йедн пут вон Павъл купил еннё златно ноженце, та вон донёл и вон дад. Онј си га сложила под узглажници, а се посвидело на снајту, на Павловицу — кўчку саде като вон купил и дади.

Ка бил по сред ноч, онј не лёгла да спи. Чекала да изслпе сойте и украдне на Нек'у ножето изпод узглажници и улъзла у кошару, та убода дёвест цифта водже и десетога кон'а на ѹасли. Па улъзла у мазета, та изпушти дёвест бочве винод и десету л'јту рекишу — еннё буре. И тъгай улъзла при Павла в одайту и окнула: „Дик се Павле, нд' е те не дигле, давидши какъв ёе зулум стануло.“

Ка станул Павъл, кико да види... Редом реди по нождое. Нек'ино же под узглажници ківо стануло, намерил га. „Зашто сестро, да те бдје убийе, зашто такъ зулум нा�прави.“

Сестрј му се л'јто къннеше: „Не съм брале тъвъл ёа направила. Ако ме брале неверјуци, изваде ме на дрјум и раздрјуме, на кърстујтину и ме сечи парче по парче.“

И тү Павъл се неверјуе. Извељ єу ёе на дрјум и раздрјуме, сокекаљ єу парче по парче. Куде ёе Нек'а падла тамо се е црква съградила. Куде су падли Нек'ини ѹаси, тамо су извирували ѻвака кладбица бистри, тамо су се спојили — водда лековна водда.

Не се минуло ни малко, ни малко, разболела са Павловица -кучка. Девет годин болна лежи, не може лек да намери.

Сън сънүйе Павловица-кучка да отиде на зълвина цркве — Нек'инете цркве — тъмно че одразвейе. И казуи на Павла: „Павле господре, ща ми води на зълвина цркве. Сън сънүйала тъмно да отиде да одразвейем.“

Павъл поведе г'у на зълвина цркве, а ис цркве нешто проговара: „Насат, насат, Павловище-кучко. Ти си малко грешена, няма у цркву да улеснеш.“ Она изокала: „Води ме, Павле, на Нек'ине воде светене, да се омишам, е га би одразвела.“

Като пошли към водуту, към кладънци, водата пресъла.

И тъйдай она си признала гръбы: „Не ис Нек'а направила тойда зодум, но съм га ю напранила.“ И къд си ис признала, з душу се ис раставила, умрела, та се куртулиса.

После куде су з'у Павловицу-кучку посрѣбли, тъмно се ис еннодъзеро големо створило и по ёзрето дъвет чѣфта волове даде, дъвет бѣче носи ёзрето, дъвет бѣче и десето буре од рекийту.

Та какъв ис зодум направила, такова се е тъмно намерил.

Магнетофонен запис, септември 1987 г.

Църквица

Преди години църквица беше пра̀зник на овчите, на стокути. И къд даде тейда дън, гледамо да напасемо малку стокути, да даде малку млеко . . . и постъпимо, исцедимо, закодимо еннодъгън, най-големото, койде има ръдоге. И га търимо тъкъ на ръжбън'у и даде сойе. Накладемо огън и опечемо йагнето. . . въртимо, въртимо тъкъ над огън'ят и се испече йагнето. Омесимо колач. Зъмамо йагнето, колачът, ченица (чисто жито) и към обет излъзнемо тъм, има на еннодъместо си ис определено едън къдр, и излъзнемо тъм, изнесемо съв на кръстът. Даде пълът. Чепи, чепи, чепи молитву. Исчети попът, пререже колачите, земе си от йагнето, четвърти дел от сирен'ето. Прекърсти със със ножът и си ўзне еннодъчетвъртину.

Попътимо си, поручамо и се върнемо ддма.

Магнетофонен запис, юли 1978 г.

Бършидба

Преди немаше вършиач'е да се върши, но си отврсими еннодъгъмно, тъкъ широко къдко десет метре му ис ширината. Отврсими траути и на сред побийщемо еннодъдебело дърво за стойкъ. И за стойкът вържемо едън конопъц, и напримо снотие нарёт, рёт, рёт, обикол'амо узкол. Напримо неколко къдра. После закачимо кон'ите, они си утръгнати у амове . . . се еннод като у йардъм. . . и къка за конопъцът, та за амовете на кон'ите. И едън едни със еннодъкандъй и онд обикол'у, обикол'у, обикол'у. . . Конопъцът се намота на стойкът и като прииду близка кон'ите до стойкът, откачи къкути, та юз закачи за другдъга кон' — по ддва кон'а или по три. Обдрне кон'ите от другдъту страну и закачи къкути и пак почне да се размотуи конопъцът . . . и пак се намота . . . и те тъкъ.

И посега га. Зъмамо въле, изведемо кон'ите, зъмамо въле и га превърчамо (житото), претръщамо, претръщамо да испадне житото. Така изведемо кон'ите. После извадимо сламуту, смътамо житото, пренесемо веѧчкуту, отведемо, настремо житото у амбъръти и за зъмето готово.

Магнетофонен запис, август 1978 г.

Велигдън

Велигдън юе бил най-убавищът пра̀зник за нас. Постимо, седем недел'е постимо и искали Велигдън да дойде. Като дойде Велигдън месимо йайчици, търте със тайце у средуту. Бойданишемо йайцата, юдемо у цркву на къмка, на причес. Върнемо се, по ддве йагнета закодимо, опечемо и ручамо тъгай, защото смо постили седем недел'е, съгъл требе да юдемо блажно. Много убаде беше — дъфко млеко, печено и се радуяме да дойде Велигдън.

Магнетофонен запис, август 1978 г.

Свадба

Они се срѣтну на пазар — двамата, момичето и момичето. Ареши се и си определе некуай веъчер, който че отиду да питауза за момичето. Отивау при баштъту и при майк'уту.

Питу баштъ му и майк'у му: „Нийе юдемо за момичето. Че ни га да-дете ли?“

И они: штдом са се аресали младите, няма да им откажу: „Че ви га да-демо.“ И поседъ, попий, пояду ют юе дал бок. И знесе момичето еннодъ бояч' дар и им даде дар. Тъвъ юе нишанът, се еннод години се. Даде им дар на свекъртога, на свекървуту и на момичето и си определе кига се пра̀ви свадбуту.

У другдъту недел'у че юду на пазар. Свекърът че накъни дрее на невесту.

По-до другдъту недел'у дреете че стâну готвое. Донесу дреете.

Недел'а кига юе, дойду свадовете с кола, волфска кола, да напома̀ре сандъкът у колата, у канчатете. И като дойди: „Добрè дошли! Добрè дошли!“ — поседъ, попий, пояду и че излязи невестата да свети на свекър си. Изведе юу братът прет свекъртога. Тамо свекървата направила еннодъ свечъ, голема, на коло своята. От востъ юу напрани, усъчи с цървей кондъ, обмодана и беле пъре срѣбърне нанизана свечата. И г'у дâva на невестуту, а невестата свети, запали свечуту и свети прет свекъртога и прет куматдега стой. Който умее да поиѣ, тъгай че поиѣ: „Че изгрейдала съедда-дъгница“ . . . Испий и пречелива невестата целуту трапезу — свадовете, ютъ са отишлъ за н'у и вуй аръзуну паре. Стane време да си търну и си се окади невестата у кола, пра̀ви збодом със родителете. Запой юу пеътъ свадовете: „Штд беше добър у селъ, онд си трже със нас, а ютъ си беше лошо, онд си останде у селото.“

Магнетофонен запис, юли 1979 г.

Раџан'е

Жената улесне у некоју пљевн'у или некоју појату и си роди детето. Зема га у опрејку и издка кой јма по-блиска — или свеквра, или по-големо дете да воле донесе сламницу. Тури вол сламу на земи и онд сејне на сламуту. Че доке некоју кой е по-блиска да омёсе турту, да ту донесе дордек седи на сламуту. Ако не донесе турту, ако е дедиче, нёма да се ожени, че отиди така неженина.

Такъф беше обичайт. Ка се мише енчја седмицу — дөв, тъгай се потрани куми и пюла и га отнесу (детето) у цвркву да га кърсти.

Магнетофонен запис, юли 1979 г.

Тълкуване на сънища

Ижа киег пада — това не е на доброд, че умрё некој. Като сънүшеш ижа се прави, свадба че се прави. Кие сънүшеш эмиш — това ѹе душиманка. Като сънүшеш йайца — това ѹе кава. Като сънүшеш кола — пак ѹе кава, че се караш със некој. Ако сънүшеш умрёлога човека — че вийши своега робинина некога. Мұтната води, киег сънүшеш — не е млоду на доброд, а бистратата води ка сънүшеш — че вийши.

Магнетофонен запис, юли 1979 г.

Седёнк'а

Гато праимо седёнк'е, съберемо се на вънка въчер. Накладемо огън' и седнемо, предемо и подемо „Седе седёнк'а, штò седе — врème е да си ѹде да се ляга. Кой з брата, кой с побратима, най-убавата мома нёма с кога. Най-убавийт ѿрген иш вану за руку та си ѹу отведе ддма.“

Магнетофонен запис, юли 1979 г.

С. ГОРНА НЕВЛЯ

Моминство и задомяване

И ѹа стану мома и си зал'уби едно момче. Но нашиите не мè давайти за н'ѓга. И башта ми много ми се караше зан'ѓга.

Отидем у село на дро. Он не дава да играйе дро до мёне. Кајси на майд'у ми да дойде да ме издка и онд дойде, издка ме и си тврнено за ддма. Не дава пдече да седим.

Така кара неколко врème и нийде веќе рашимо да се жёнимо. Беше ногемви и он башта ми разбрà туйду работу и че ме испрати у бўгарско да дойдем, за да не се оженим за н'ѓга: "Марийо, очеш ли дайдеш у бўгарско да работиш?" И ѹа се съвласи: "Че ѹдем да работим."

Дойд тўка, седе осем мёсека. Запозна се с мёйтога. Одимо дев мёсека. Че се жёнимо, ама и дле сдм казала на еднда, та да се жёнем и дле.

Отид си на първи майд. Онд вечертѝ додде да питай за мёне, на тък-мёши додде. И ѹа каза на майд'у ми да каже на башти ми да казай, че нёма чёрку за женитбу. Онд дойдеше и он: "Кой ви ѹе казал, нёка излесне да ви казайде."

И ѹа поседе, поседе тъмно па онд ме изокаше. Излесо и: "Ти ли си им казала?" Реко: "И ѹа съм им казала, ама на вдс не сдм казала и нёма д'йдем прёко вдс."

Они поседеше, поседеше и си отидеше. И ѹутреден ѹа че ѹдем у Драгоман, че ѹдем на работу веќе. А онд ме чекай на влактът дле. Добр че беше влактът тъм та се качи у н'ѓга. Иначе теше да напривим друк скандал.

Дойд тўка. Онд съшитото ме чека.

Од влактът отид при братофитку ми. Не мисле ништо, седимо си и аде решимо че излазимо малку на чаршийу. И тè ти едън по едън почваи, долаје. Дека ѹе тъм на квартиру, азайката испратила деца: "Може ли да излеснеш?" „Не може да излазем.“ Йа разбрà квад работата веќе. Онд на дд-трп путь ги прачуя и тè ти ѹде онд веќе: "Излеснги га говорим нёшто с тебе." Реко: "Нёма да излазем." „Че излеснеш.“ „Нёма да излазем.“ И онд улее упјутре: "Ти тъка, ти си лъгала нарот да дойде, съг ѹе чеш." Реко: "И ѹа кд съм излъгала, така че им кажеш да си отиду."

Иде азанинът: "Ти може ли така да лъжеш народа?" Реко: "Никога не сдм излъгала." И едън по едън се наредише.

И ѹа веќе стану кайл да улесне да питай к'иквад мисле. Но си реко: "Че еи преметнен пай, че си излеснеш, че си отидеш на квартируту дека бео." И излазем полочка. Онд налъзеше сейте и почва веќе зълвата да говори. А дд-трп седи тъмно и съмо слуша. И ѹа каза им: "Излъгала съм ви, дошли сте, ама съ веќе не мислим да се жёним тўка. Дле че си ѹдем." И азанинът разпрѣважа така: "Штод си излъгала, треба да се ожениши." Реко: "Треба да се ожениши, ама и не преба".

И ѹа веќе разбрà, че че стане нёшто и реко: "Аиде че ѹдем на квартируту да си ѹзнесем нёкои работе и че тръдем тъгай." И улее тийда момент дд-трп и ѹа стану, но си пак реко: "Аиде, Годие, да си ѹдем на тъмно и отгоре че ме ѹзнесете, от квартирту, дека съм седела на квартирту."

А они кд бил направил — и кола пазарил. Колата ме чекала одвънка. И ѹа излазем, едънитът дбрна, дръгийт бута и ѹайде да колата и нёма веќе дека да ѹдем. Отид дле — наследили сви. Чекай на веќесту да дойде, а онд не-вестата здръл се влажи.

И тёта ми дойд и ми казай: "Диште не си преседела, тръгвай си, ако прёба с милитиу че те ѹзнесо, ако си ти съгласна." Реко: "Нё, и ѹа съм еднуси прекраиля праќ, веќе не се врчам" и онд си рече: "Штод ѹе тъквайт работа, кико си умеш, така работи."

И веќе почеше да едъ, да пий, а ѹа стану съгласна за све.

Магнетофонен запис, юли 1978 г.

Случка на път за училището

Тръго еднуси на училиште. Лдио врème беше мнодо. Башта ми каже: "Нёма да ѹдеш. Реката е голема, да не се ѹдвали." Нё, че ѹдем, та че ѹдем.

Тръго ѹа и неколко деца тръгахи. Стигомо до рекуту. Онд погледише, погледише: "А-а, не можемо да прерипимо. Че си ѹдемо, че се врнemo."

И ѹа па сїлната че се опитам да рїпнем. Прерип єднїту реку. „А-а — рєко — онъ се вѣрнїше, ама ѹа че си ѹдем на учїлиште.“ Кїед на друѓути ре-ку се излете да прерипим и стїпнї на брѓето, онъ като се отпреди брѓето, та у рекуту. Однѣс ми чантуту, однѣс ми кнїг’ете, све однѣс. Па єдън дас-кал ѹдеше от тамо, та ме ватил, та ме извлекал из рекуту. Па си ѹмам лел’у у Нев’у и онъ ме однѣс тамо при н’у, та ме онъ даде дре, та се преобле-ко и отидо на учїлиште, ама бес чанту, бес кнїг’е.

После кїа си отидо на обет дома, татко ме пита: „Дека ти ѹе чантуту?“ Ќа кїажем: „Па у рекуту.“ „А кнїг’ете?“ „Па и онъ с чантуту.“ „Е па штод си правил?“ „Па удави се.“ „Кой те измѣни?“ Рєко: „Атанаас учїтел’ът.“ „Онъ ли те заведе при лел’у ти?“. Кїажем: „Онъ ме заведе.“ „И зашто не си се вѣрнула, ами си шила на учїлиште?“ Рєко: „Да вайду дека сїм сїлна, за това.“ И онъ ме напета енд’ ѻбово.

И от тїгда на вам, кїа ми кїаже, ѹа ѹиша га слїшам

Магнетофонен запис, юли 1978 г.

С. РАДЕЙНА

Това ѹутро стану рано, отидо на работу. Облеко се с престилк’уту, узѣд стїлт, седо на н’его и почѣ да работим.

Машината на жениту до мѣне се подрази и нѣ че да шїйе. Идомо та окамо майсторото и онъ доиде да ѹу дправи. Тайа женя, дека падувѣ мнодго, седе да шїйе. На обет идомо да обедујемо. Манџата беше слїна, та пїи мнодго вѣдѹ. Седомо да дѣвнемо.

Ќа се вѣрнї од работу, мужжѣт ми беше узѣл детето од дѣцуту гра-дину.

Магнетофонен запис, юли 1979 г.

С. МЪЗГОШ

Ќрштен’е

Беше на три мѣсeca, к’ига му правимо кврштен’е. На седѣмнадесети ће-гус ли?

Дойдоме кумовете од Банк’е. Онъ су от тамо. Дойдоме роднини, обед-ваши. Дойдѣ попѣт. Онъ с кадил’ницуту штод идеше, прѣкади ѹеден’ето. Од-несие са горе у стїапту. Искупали га. Ќа не сїм бил. Не мѣ пуштише да улазим унїтуре. Искупали га, кврштили га и га облекла у н’он’е дреје куми-цата. Изнесоше га надворка и това ѹе.

Музика свирї, дро играше. Онъ се вѣче стїмни. Разотидоме се човѣ-ци.

А сїеда га че ли ѹе некврстен.

Баница

Отсдем брашинто и ѹзнем сол’ и вѣдо и почин’ши да замѣши. Като га замѣши — нї да пїе тврдо, нї да пїе мнодгу мѣко — средн’о праши га на манен-ка туртетийка — пе-шес, и га подмажеш сїс мас, или зеитин. И га чекаш да твдиш, да узїне.

Узїмаш или на масу, или на паралайу и почин’ши да га тїегши. Тїуриши — сїс сїрен’е ли че ѹе, сїз зел’е ли че ѹе. Праши га на обегу и га тїуриши у тенцијуту, напѣлниши, и се пече.

Магнетофонен запис, септември 1979 г.

С. ВЕРЗАР

Илиндън

Рано сабале чорбаџијата стїай и закл’а ѹадгне, прасѣ и чорбаџиката за-мѣси погачу и ѹу опече. После напрѣви баницу, приготви манџу и се справи борже да спрѣти гдсите.

И к’ига се збрује свите, чорбаџиката сїпїе рекуну по чашите на свите и дїго чашу за наздрѣвїе. След това сїдну да ѹеду и да пїиу — около дво-трї часа.

Стїану гдсите и подде да ѹду на Боровско пїл’е и там отидво сїдну да пїиу и да ѹеду.

Накрай изиграју по едн’ оро и сїкой дома си си отиде.

Магнетофонен запис, юли 1978 г.

С. ПРАЧА

Спасовдън

Сабале жените ѹду на кїрс с погачу сїс цвѣт. Онѣ си носе свѣче, варено ѹито, босил’ак, рекуну и манџу. Збрују се свите и прережу погачете с цвѣто-вете.

Кога погачете да рїже погачете, онъ че се кврсту и сїпїу вїно на местдо-то, дека се рїжу погачете. После сїдну да ѹеду. Жените сїпїу од манџуту, от ченициту, од рекуну и од вишнто.

Мине ли ручкотъ, ако ѹма свирїйка, свите играју оро.

Накрай збїграју се млади и тека се слїжи тїйка светѣ.

С. ИСКРОВЦИ

Подготвока за празник

Узне мѣма брашино, сол’, воду, та га замѣси тестото. Бѣрка, бѣрка, та га напрѣи по тврдо. Па га напрѣи на голема топчетија и га остѣи да се издѣне, да узїне. Узне сукл’к’уту та га расуче. Напрѣи га на обег. Обегете почека да се изїше, да стану по-тврдо.

И тїури єдн’ по єдн’ у тенцијуту. И на сїку обегу . . . сїрен’е и ѹадица, и мас растопена, пїрска по н’у. Ќа налоджи свѣ тїура ѹу у штобрѣт да се пе-че. Пе-че се колко полвин час.

Или се ѹзне тїква и се нареношице на ренде сїтно и се стїави шекер и га пїрска по баницу. Може и од ѹадук’е, од ораси.

Ако цвекл’ се ѹзне, обересе лиск’ето и лис по лис се оберес, и сїтно се нарѣ-же. И се стїави сїрен’е, ѹадица, морїзно брашино, кїсъло млеко и сол’, мас.

Магнетофонен запис, юли 1979 г.

С. СКЪРВЕНИЦА

Извършване на полска работа

Станемо рано и отидемо със сърпът, стъвна и въдъу, леп, сирен'е за подрученък.

И ѝн'емо и оставимо рукал'к'е. Връзачът връзъе сндието.

Дойде обет. Господата донесе обет. И обедвамо.

После збирамо сндието, дънено кръсти.

Ожн'емо свѣ и пъчнемо да возимо със колата житото, у гъмното и дѣ немо стдогове. Прекърамо свѣ штѣ има жито по н'иете и отрѣсимо гъмното и искърамо въдъу. Мину дѣа дѣна от топл'ето и че садимо. Стдцър побийемо. Тұрамо сндието нарѣт доколо стдцърът и дѣа кѣн'а упрѣгнемо.

Кон'ите обикъл'ай, зглазе сндието. После изведемо кон'ите, узнемо вѣте и пъчнемо да претрѣшамо. Изѣдимо сламуту. Узнемо мѣтле и пъчнемо кѣд с лопату, кѣд с метлъ умѣтмо до стдцърът.

Кѣд има ветренък, вѣмо, кѣд нѣма — с лопату.

Нанесемо у амбарът и насилемо да имамо за зимъска. Носимо на воденицуту, та га смѣлемо на брашино и месимо лѣп.

Магнетофонен запис, септември 1979 г.

С. ВИСОЧКО ОДОРОВЦИ

К'иквѣ да ти кѣжем, чѣдо?

Баштъ ми ѹе сдам. Трї деца смо. Бѣше зѣма. Роднините дойдоме и ме по-караше да идем у Михайлофрат. Отидъ яа на гости прѣо у селъ Йакимово на тѣйна роднини дѣка отидъ, а после отидъ у Михайлофрат и се ванѣ на работу, кудето се тѣкайаше црквете.

К'иквѣ работео, узилъо си ѹбасе пѣре, купуло си к'иквѣ си сѣкам. Опознѣ се съз дѣа другарѣце. Онд и пѣвче, после опознѣ цѣл Михайлофрат.

Одеало от крѣму на крѣму, от певицу на певицу. Кѣчемо се на лѣзниятъ дом у крѣмуту. На вѣрѣтъ има паметник. Одимо од игрѣнку на игрѣнкѣ, чѣт-пѣт поприпалимо по тутън'.

Магнетофонен запис юли 1978 г.

Приготвяне на сладкиши

Узнем си тенцийту, отсѣем брашино. Замѣсим га, напрѣим га на турте тѣйна. Озгорка га помажем със зѣйтѣн. Постди мѣлко. Тұрим на масуту крѣп. Посдим га съз брашино и тѣслим. Йа г'у не сѫчем.

Разбѣйем дѣйца и к'исъло мѣлко. Тұрим прѣо сирен'ето. Понапѣрскам од зѣйтѣнът, турим после дѣйциата и к'исълото мѣлко, свѣтим га на обгѣу и га тұрим у тенцийту.

Една-дѣа обѣ и тенцийата се напѣлни. И га тұрим, та га пѣчем. И после се знайде, дѣка се падѣ.

Магнетофонен запис, юли 1978 г.

С. НАШУШКОВИЦА

Прѣкаска

Пошли Крѣл'евич Мѣрко и Елена невѣста на свадбу. Ка стїели у еднѣ Горѣ, Мѣрко казаѣ на Елену да му запоѣ нѣкул' пѣсну, да се разсѣни, че бил задремаѣ. Елена му казаѣ: „Мѣрко да ни не чѣу, заштѣ тѣбе те фѣкали до трїйсе айдѣка.“ А онд казаѣ: „Йа запоѣ, Елена, невѣсто. Нѣма ни да гїнемо жѣнски, детински.“

И Елена му запоѣла. Ка запоѣла од горѣту лїситете отпѣдли. Тѣлъ ги чѣу до трїйсе айдѣка. Наѣ-стѣрѣтъ айдѣк облечѣ стѣре дрѣе и си за-лѣти дчи с вѣсѣк . . . И се напрѣви на прошил'ак. Ка га видѣл Крѣл'евич Мѣрко, бѣркнѣл у чѣпова да га даруїе.

Прошил'акътъ му казаѣ: „Не бѣрак се у пѣсти чѣпова, но ме тўри на Ѣла зелѣна, та ме избѣви от тѣйна пѣсте клисиѣ.“ И Мѣрко га качил на кон'атога за зад н'ѣга и продѣлжили пѣтътъ.

Елена си пойала и Мѣрко задремаѣ.

Айдѣкътъ му вѣрже рѣк'е. Излѣзи на еднѣ пѣт и айдѣкътъ свирнѣл. Збрѣли си трїйсе айдѣка. Говорили си по айдѣчки. Мѣрко нѣшто не разбрѣл што су оратили, а Елена разбрѣла.

Главнѣтъ рекѣл Мѣрко да обѣсе, детето да туре под кон'атога, а за Елену онд да се ожѣни.

Елена разбрѣла товѣ и им казаѣ: „Слѣшаите мѣне, до трїйсе айдѣка, к'икво че ви ѹа кѣжем. Ако ме не послѣшате, праѣте к'иквѣ си зѣдѣтѣ.“ И онд си съгласиѣ.

Онд им рекл: „Дѣйтѣ мѣне сѣбл'у да отсечем на Мѣрко глѣву. Дѣста мѣ

е побѣл и без мѣне на свадбу поодѣл.“

И онд послѣшади Елену невѣсту. Даѣли вой сѣбл'у да отсече на Мѣрко глѣву. Но Елена не сече на Мѣрко глѣву, а сече бѣли синцири и кѣже на Мѣрко: „Нѣ ти Мѣрко сѣбл'у. Рѣкѣ ти исхѣ, да не г'їнемо жѣнски и детински.“

Узима Мѣрко сѣбл'у и избѣде съз трїйсе айдѣка. И тѣйна, штѣ га вѣрзѣ,

отсече му еднѣ рѣку, ногу и му извади еднѣ дко. Щаде му жѣлтице и го остави на крѣстопѣтину и тѣгдѣ отиде на свадбу.

Магнетофонен запис, юли 1978 г.

С. ДРАГОВИТА

Женѣдба

Девдѣ'а с момчѣ дѣде и рѣши да се жѣне. Наручила девдѣ'ата на момчѣто да доведѣ човѣци.

Дойде тѣкменцийете и питѣйу баштуту може ли да г'у дадѣ да се ожѣнѣ. Ама саку зѣстру — пѣре, н'иѣе, гоѣда. Ако ѹе сиромѣ, нѣме штѣ да дадѣ. Тѣкменцийете че се расѣроу и че си отиду. Ако ѹма, че се пазару — тѣйна че сѣбл'а , ондайа дїса, до дѣ се спогоду. Погодили се дѣдото и зѣтът за зѣструтуту. Изнѣде дѣдото рекѣйу из зевнѣкът у оканѣк. Тұру ѹѣден'е. Целїа невѣстата баштѣ си и гоѣдете. Гѣстите пїай рекѣйу, едѣ и си тѣргнү тѣкменцийете.

После се уговодру к'иквѣ че ѹе големиѣтъ нишадн.

Разнёсе се, че у нёдел'у че ѹе нишанът на тъгуу невесту. Нишанъите додде. Невестата се премени. Братьят уводи невестуту и г'у предава на девератога си.

Люме погачу, веселе се. Невестата разгоди дарът. На момчето най-много се дадва. На едън колъц на бъръл'у дарти и нишанъите си подде.

У нёдел'у е свадбата.

У съботу се вийе баръак. Исплетът венъц от цвек'е и га търу на вратъту и нак'ите баръакът. Йутръдън стануу ръно. Чийде момчето за кумовете. При коматоха има свир'е, бро.

Свекърът опрѣне говѣдата и търсне за невестуту. Стѣну там и ги пречека дѣдото с рекайу. Сөе наследу унұтра. Братьят уводи и г'у предава на девератога.

Изводу невестуту на пътът и пред н'у вѣръл'айу воду. Отведъг'у г'у у момчето. Даду вуй цвек'е и посади под мишику и по платнъ е'у уводу у йижту.

Невестата маже с мѣт на вратъту, доти онъ улази за прѣф път у йижту. Йутръдън стануу ръно, доти че дѣдоти родуту на девок'уту.

Магнетофонен запис, август 1978 г.

С. ПОГАНОВО

Пролетен празник на овчаря

Сабале къ стәнено се распредѣл'айу човѣците. Младите че димо за цвек'е — зраѣц и ліл'ак набѣремо и димо на рекути.

Извѣйемо едън венъц за йаѓнето, едън за официту и за ведрѣто. Да имай официте млекъ, искода се дѣлка и се търа у н'у пѣще.

Едън кара официте у загонът и наї-напрѣт искара официту със венъцът и г'у измѣлзѣ. Къ ги измѣлзѣ се пѣшишайу йаѓништата. Нѣкои пѣскайу официте да попаскуу.

На ливадути прет поїдату постѣлемо месал' и напѣрамо ѕеденето. Дор рѫчамо потѣримо млекото. Плѣсе закол'у йаѓне и га наಡену на рожън. Лук се испѣржи с дроболисте и се напѣлни йаѓнето и се пеїш. На дѣв сїде се търа йаѓнето и се вѣрти над жартът, и га полѣвамо с маслъ, и плѣсе се носи на свѣтъц.

Йаѓнето се носи ѕедено със цедил'к'уту със сїрен'ето.

Мине пѣгът та пречети, прѣрѣже колачът и благослови за добрѣ и си ѹзне плѣчу од йаѓнето. Тѣгъл младите невесте мѣну и носе варѣну ченъцу да си ѹзнемо. И плѣсе ѕедено и се веселимо.

Магнетофонен запис, юли 1978 г.

С. БОРОВО

Приказка

Еднѣ врѣме имало еднѣ бѣбу и едън дѣда. Онъ си чуялъ еднѣ прасѣнце и решайи да га ране докато му не потечѣ мѣс. На бѣбуту се приѣло месо и прати стѣрцатога на воду у решето. Стѣрцът напои воду — решетото не дѣр-

жъ. Тѣра пѣсък — не дѣржъ, тѣра кадл — пак не дѣржъ. Най-после се стѣрцът сѣти — тѣра вѣсък и однѣсъ воду.

Бѣбичката изѣла прасѣто и заклѣла кѣчку. Стѣрцът ѹде и бѣба га дка: „Алдѣ, стѣрцъ, месо то се сїдово.“ Бѣбата се прѣй болна. Стѣрцът се наѣде и збере косините да ги вѣрли на Шарка.

Бѣбата дка: „Кѣчку єдеш, кѣчку мѣши.“ И като разбѣре стѣрцът, на забѣнѣ бѣбуту и ѿи изпѣди од дѣмът.

Магнетофонен запис, юли 1978 г.

С. ВЛАСИ

Из стопанството

Приѣрам се ѹа од градинути. Тѣмо полиѣ, доти ѹукъера бѣмо ѿи рѣсли с тдор съз зѣтът. Он беше донел мѣлко искуствена тор од завѣдѣт. Тѣ се приѣрам и глѣдам свин'ата на братьят че рѣча, а н'ега га нѣма. Не сѣ приѣрал ѡѣл дѣн. Добрѣ, че се приѣбра ѹа, доти чеши да пѣкне от жега. Дѣв кое вѣдѣ ѿис.

Дѣвѣт праишн'а роди. Еднѣ мѣшко и десем жѣнски. Ако не бѣ ѹа, чеши да ги смѣшка.

Нашите останаши дѣле, а ѹа избега. Работи тѣка у жепето и слѣт тоа дойдоме нашите.

Плѣбо на четвѣрнайс години.

Магнетофонен запис, юли 1979 г.

С. БАНСКИ ДОЛ

Тъкмѣж

Най-напрѣт момчето говори с девок'уту.

Еднѣ вѣчер ѹиду баштата и по двѣма други, дкаиу комиши, и момчето. Йиду при девок'уту. Онѣ седи у соблѣто. И баштата г'у вѣка и г'у питай: „Тѣ твои момчѣ говорила ли си, дчеши ли га — нѣчиши ли га. Тѣ ли си га нарушала или самъ си ѹиду?“

И онѣ се стѣллишава. Вѣка: „Ил съм га наручѣла. Обичам га и сїкам да га ѹзнем.“ И онѣ цѣлива рѣк'е на свѣкъръ, на баштата. И тѣгъ вѣче зѣму рекайу да пийд.

Цѣлу нѣч пийд рекайу и кѣ се йутре сѣвне, невестата дада дар. Мине се еднѣ нѣдѣл'а, дѣйду свѣкървата и свѣкърът да прѣву дѣговор. Като дѣйду, ѹлѣзну, даде се по чаша рекайу, сложе се мѣсете, пѣлнене шїшпе съз зѣл'е, орѣс се варѣше и вѣч'е. Пийд рекайу и дарът изнесу. Най-убавата коид ѿе коишъл'а, цѣрга, чаршадѣ — тѣри се прѣт свѣкъратога.

Свѣкърът и баштата се наидѣдавай кой че даде повѣче пѣре.

Мине се тѣгъл недѣл'а и дѣйду пак свѣкървата и свѣкърът. Че прѣву дѣговор къгъ че бѣде свѣдбуту, да се вѣди невестата. Дѣйду и се договору че

иду на кроши, да вий купи сеќвртот забън', цубе, опреѓачку, шамайу. И до недел'ту вече свадбуту.

У суботу се заспраќају и вечерту дойдато доверете — стапа дөвер и млат дөвер, и доверица — и тримата дойдату.

Магнетофонен запис, юли 1978 г.

С. ЖЕЛЮША

Детска игра

К'ија беомо децà, играте сеќ'икве игрè. Най ми је аресувала да играте на свинк'у.

Она се играте съз закривене тойд'е — криавци. У средуту на игрите се праи дјутка. Секи од нас трбеше с криавакът да укадра топката у дунката.

Играти си има правила, ама иа съм г'и заборавила. Кой еи не спази, излази од играту.

Магнетофонен запис, март 1980 г.

С. ГРАДИНЕ

Цурцовдън

На цурцовдън ставамо сутрин рано преди сълнце. Йдемо на цеќ'е и беремо диво цвек'е из горуту.

Донесемо и върбу и шипък осечемо и га туримо на подрутута одозгоре и оцвете се провируму одделе. Извийемо от цвек'ето венци. Сложимо на едни оцвц'и венци и на котвълът куде мълзимо оцвете. Оцвцата трбеше да биде с мънинко пъргне на иднегето туримо венци. Тога ги карало оцвете да ги измълзате баштата ни. После малкото га прецедимо и га потсиримо за сир'ен'е. Пресно сирен'е носимо на кърс.

Закол'а се тийя дън йедното пъргне. Преди да га закол'а, баба усъче свечу и му запали на ръбовете, та му посвети малко. После баштата ни га закол'а, одере га, исчисти га, пригответи га. Унтуре га напълнимо с цревдата, дробът, на цурцовдън не туримо орис.

Баштата ни накладе дъгн' на вънка. Побише дъв сдие — едни отуде, едни отудо и сложи рожън'ят на сдите и га върти та га пе че пъргнено. К'ија га опече носимо га на кърс. Носимо пресното сирен'е у цедилото. Месимо колач и н'га га носимо тамо, там на кърс. Ка се насябера мъндо нарот, дойде попът та почети на съчку, та прекади. После подчвайу йедното. Следи падне и то и то и пийен'ето, накрай имаше музика и оро.

Магнетофонен запис, юли 1978 г.

С. ПЕТЪРЛАШ

Биографични спомени

Излъзла сум седемдесету, мдре, шеќе и девету годину, сум излъзла. То-года дойдомо шес девойчетийа. Седемо тјка на гаруту на квартиру, па после се преместимо, па отидомо на спиркуту на квартиру. Работеемо тјка на цехват. Дънен работимо тјка, вечером се прибъремо дома.

Нийе беомо ишес — дъв отподу за леп, дъв седи дома, па го твое иеден'е, дъв иду за въдду. Збирало се свете, вечерамо и почну да налязу седенчарци, момчетийа. Седи, пойд, играло на нешто, донесе пийен'е, седимо. Посте ги испратимо, отиде си.

Иа се запозна срещу вечер. Он ме пита съгласна ли съм да се женим. Иа му каза: „Не знам. Че ѝдем да пити пиво наисте.“ И ѝд по това време излъзо отпуску и отидо у Събройту, у сел. Седе там път-ишес дънна и не сум им казувала, дъка че се женим.

И после с майк' у ми отидомо у Белград мълко на гости. Седемо и тъм едни недел'у и отпускате свърши. Върнумо се от Белград, ама не казуям, дъка че се женим. Отидо си до сел, узод си баѓажат и си отид на работу. Флорник вечер си дойд, срещу вечер добди мужът ми. Питамо, питала ли съм наисте, дали ми даду да се женим. Иа му каза, че не съм питала наисте и он си зак'ута.

Другуту вечер он път дойде при мъне и нийе се разбръмомо дължата, дъка че се женим. И у недел'у вечер дойдоме със едното другар.

Говоримо, што говоримо и дойде време да ме въдди. Другарк'ето търгоше със нас и къа поидомо, спримо на железн мъс и отидомо да окну братя му и детето му. Свите търгоше. Момчетийа и девойчетийа се събраше и ме сприте. Столдже носиши, масъ носиши и ме пустиси, дойдоме ми път.

Стъгомо до н'и. На стъратога братя детето ме уведе. На вратата съвървата масъ и ми даде у чанту леп и у шиш едну, та да унесем унчуре.

Улъзо у субуту и къа улъзо, онъ не ми дадоше да седим. Стойдън съат и после отидо та целивам ръку на свекртога и он ми аризъ оцвц' и то ѝд дадоше да седнем.

Йеднумо, пийнумо и народдът си разотиде. Разотиде се свите.

Магнетофонен запис, юли 1978 г.

С. ПРОТОПОПИНЦИ

Женска работа в къщи

К'ија се върнем од работу, ўзнем да се прибърем дома, да згответим.

За вечеру замесим баницу, после постой малко, правим га на турчетийа, с сукан'к' у га расточим. Турам масло, сирен'е, некой път с тъкву га праим, дръж път съз зел'е за зелник. К'ија с к'икв' има.

Магнетофонен запис, юли 1979 г.

С. БРЕБЕВНИЦА

Жътва и подготовка на хляб

Рано сабале стънено. Мама ни дкне. И отдимо на н'ивути. Тамо жнёмо докуде мама ни днесе закускути. После закусимо и почнемо да жнёмо. Жнёмо, жнёмо докуде ручек. Тогъй ручамо, одънено мълко и пълнило да жнёмо. Жнёмо със сърп, въштамо рукала'к уту, режемо със сърпът, праимо южетий и баштий ни вързуй сидлите и гъи праи на кърсци. И тъгът узимамо колата и говеддата и товаримо сидлите.

Карало гъи на гюното. Денемо гъи и тъгът гъи и вришамо з вришачку. Ка се овършиеш житото, гръбемо, пълнимо вречете и га карало на воденица да се мъл'а за брашно.

Ка стънне брашиното, пресемо га със сътто, подмесимо квасъцът, замесимо га съз брашиното и латка водя и га оставимо едън-двън часа да постии да ствадие.

Ка ствадие, размесимо га на лебове на еднъ дъскъ и га почекамо да вийсе минуте да узиде. Докъде чекамо, пълнимо върн'уту да се згрее юбаво, да опече лебът. После га върл'амо със еднъ лопату да вървену у върн'уту да се пече. Печемо га колко половин час и га вадимо.

Магнетофонен запис, март 1980 г.

С. СМИЛОВЦИ

Заселване в Годеч

Че ти къжем къдойдо у Годеч. Една моя приятелка от Мдинци беше дошла тъфа и работеше у заводът. Дружете ми приятелки от селото се изложениши и я съкали да идем у Австралия з братя ми. Ама башта ми не ме пустиши, а у Годеч ме пустиши, дали тъфа имам тетка. Отидо у заводът, съде ме посрещоше юбаво.

Свико с работата. Сръсто се и със мужата си. Он беше войник и беше у отпуску. Подир ищес месеца се оженими.

Магнетофонен запис, юли 1979 г.

ПИРОТ

Од ютро смъ биле за сено. Човек ни е превезол сено. Платили смо колко ие тръжал.

Завършили смъ пъсао със сено и смо зденули у камару. Кат сам завършила тай пъсао, имала съм да раним ядънца.

Койду прѣ да завършиши и я сама нѣзнат коий прѣ.

Магнетофонен запис, юли 1978 г.

С. КРУПЪЦ

Мали нишан

Па че ти къжем.

Сватовете, к'иза дойду за девок'уту за пърф път, пиптуши дали че н'им г'у даду. Майк'ата на девок'уту даде мали нишан—кошул'у, кръпу и чорапци.

Девок'ата въчима е върена. После ка дойду, онъ дойду с вълска кола. Колата ие пълна з девок'е. Преди това у суботу вечерту бръне младожен'уту. Девок'уту къче у колата, а младожен'ата оди със свирците.

Магнетофонен запис, юли 1979 г.

С. СЛАВИНЕ

Пролетен празник

Дънъска е църцуводън и че се стегамо за гости. Закол'амо яденишита, дөтрят. Испистимо га, пълнимо га със лук и с ориз. Зашипимо га и га търимо у тенциу у върн'уту та се испече. Носимо га у църкву. Попът мише и прекади, пречети и юзне плъчу от яденишитата.

Некой нѣма ядже и плачи на попът. Занесемо колачи и н'им пререже и прерѣзанциупу си юзне.

После си одимо дома да ядемо.

Нутре че има собор. Че се збре парот млого от сви села. Онийа села съи додоше. Оште не беше излѣзла млого работата. Собор голем беше, дали саде Славине славеше църцуводън.

Магнетофонен запис, юли 1978 г.

С. ВЪЛКОВИЯ

Нова година

Нийе нову годину прекарамо у южту на чичу. Мама беше направила бащица. Сойте г'у аресдаме. У бащицата търамо пате и дървено клечке. Режемо бащицата и на сваюка по парче давамо да видемо у кога че бѫде парата.

Магнетофонен запис, юли 1978 г.

С. ИЗАТОВЦИ

Велигдън

От четвъртък се чине перашк'ете, праи се козун'ак. У неделу сабале се оди у църкву да се кѣмка.

Дома има згдъвено. Слагам се въче обет. До тъгът се постило, а съвъч се блажи. Търай пълено месо, перашк'ете, козун'акът. И за пийене — рекийу, винод.

Децата изнде перашк'ете да се кълциашу с други деца.

У недел'у оде на бро.

Од вечерту се бѣре здръвъц и се племе венѣц и се окачи на вратната пойатути, дека су офицете. Собале се кола ядигето. Цревата се мийу, пълни се с лук, ориз и цревата.

Пече се у върн'уту. Ка се опече, се извади и се носи на кърс, куде има мнози човеци. Тамо попът чети и си оде дома та обедай свите.

Магнетофонен запис, март 1980 г.

С. СУКОВО

Обичай за дъжд

У старио време забави ли се да идзе дъши. Молимо се на божа да дойде дъши да даде берекет. И преперју граѓаните.

У сукна си се облечемо и кой је сирдче девојче накитено.

Накитено вѣрбу и съберио клонето... дебелият край и одгоре исплетено венче. Едната носи веду у комплетийка, едната носи месенице, събира брашно. Друга земела паницу сирене, трета — рукатку.

У секу иже сипају кисъло млеко, сирене, морозно брашно. Вѣрлайу доду.

Иде попът и куде има дрове без вѣр, га обикола и се моли да идзе дъши.

Магнетофонен запис, юли 1979 г.

С. ГОРНА НЕВЛЯ

Свети дух — религиозен празник

Рано сабаље на свети ду стопанката омеси колач и свари ченици. Стопанът закола и јагне и свари едни котъл йанийу. Колачът и йанийуту изнесу на кръстът.

После тъм отиду млеко човеци, пай с колач и ченици. Дойде попът, прекади колачите и прокъти молитву.

Преиди да седну да рѣчайу, попът пререже колачите, руси свите човеци. Сека жене му носи пръзну паницу и ложици.

Стопанката настие од йанийуту на свите. Сине на попатога от същущуващия йанийу. И тъгас седну да поручайу од йанийуту и после си отиду дома.

Магнетофонен запис, септември 1978 г.

ЦАРИБРОД

Тълкуване на сънища

К'иа сън'юм въдело, к' има сълнце, въдело тѣка — сънът е на юбово, падре че земеши, юбово работу че постигнеш.

К' сън'юшес жену — болес. Че имаш на акъл, сън'юшес ли жену, е лоди сън.

Или да кажемо, к' юшес на сън пъшка гърмий — нѣшто абѣр че имаш, че юшес нѣшто.

К'иа сън'юшес че иже праши — нѣубаф ти ю сънът.

Сън'юдем ли от тъжа сънища, съм си ги гаддайем.

Сън'юдем ли цѣро — к'умур или друго нѣшто цѣро — че очекуяме лоди работу от тъжа сън.

Змий ако сън'юшес — това е душманин, мисли ти нѣкой лоди работу.

Ако сън'юшес к'че ти ўдне на сън — лоди работу че те постигнеш.

Ергенска случка

К'ига бѣо ергенин, па ѹдемо на седенк'у при мѣме у нѣкое дрѹго село и си зал'убимио-нѣкото моми. У това село ерењите се стѣсайу да ни бѣйу за момуту, заштд смо є'у зал'убили.

Биоше ни, биомо ги к'ико ергенни по селата.

... Вѣру морѣс момѣте и ни дѣвају да рѣчамо и ни поїу пѣсне:

„Вечер га Стойанка посѣпчие,

И ўтром га Асен обира (цѣк'сто).“

Тамо си бѣ зал'убил еднѫ моми — ѹбава бѣше млеко и прѣмо седенк'у при момуту. А ерењите чѣкају да ме бѣйу. „Асене, — вѣка момата — че те бѣйу. Квѣ да праим.“ И ме затвори момата у еднѫ маненко одайчѣ, а има врати да се излѣзе на вѣнчанка.

Они висѣше и ме чѣкају пред вратите. Добрѣ, ама онѣ ги излѣжала, че съм си отишвѣл, а ѹа ги слѣшам у обайчето.

И си остандо, та си спа тѣм. Добрѣ, ама ѹа познавам майк'уту и баштуту на момуту. Они ме Ѻкаше да вѣчѣрамо. Турише паралѣйтуту да вѣчѣрамо. Пѣмо рекийу и виндо. Они ѹмайу лѣзие млеко.

И к'иа стану да излѣзим, а онѣ пред вратите лѣгло к'чето — големо. И като се покажем од вратите и онѣ като исцѣри зѣби и ѹа се вѣрнѣ.

Бѣше през ноември мѣсец, имаш бѣче мѣсо сушено и баштата на момуту рѣче да подрѣчамо и да си ѹдим на работу у Цариград.

Като си отидо, бѣше спрѣда, а у пѣтък ѹдоду от селата на пазар у Цариград и се спрѣту с момуту. Ама ме е срѣд да є'у питѣйт за цѣк'сто и вѣреко: „ ѹбаво бѣше да ми отк'инеш от цѣк'сто еднѫ.“ И онѣ каже: „Да си казаъл — бѣе да съм ти откинѫла.“

И ме покани да ѹдем на седенк'у.

Магнетофонен запис, юли 1978 г.